

Co nieco o zn. 888

Opracowując kolejny tom „Podręcznika” (Ilc) obejmującego lata 1957-1962 analizowałem arkusze zn. 888 wprowadzonego do obiegu 9 października 1958 (il. 1).

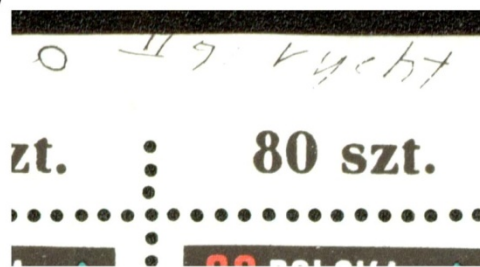
il. 1 zn. 888

również na sprzedażnych - znajduje się napis (ślady napisu) drukarza „Il J Rycht” (il.2b), co świadczy o tym, że jeszcze przed rozpoczęciem druku nakładu znaczków musiała być wymieniona któraś z barwnych form.

a)

b)

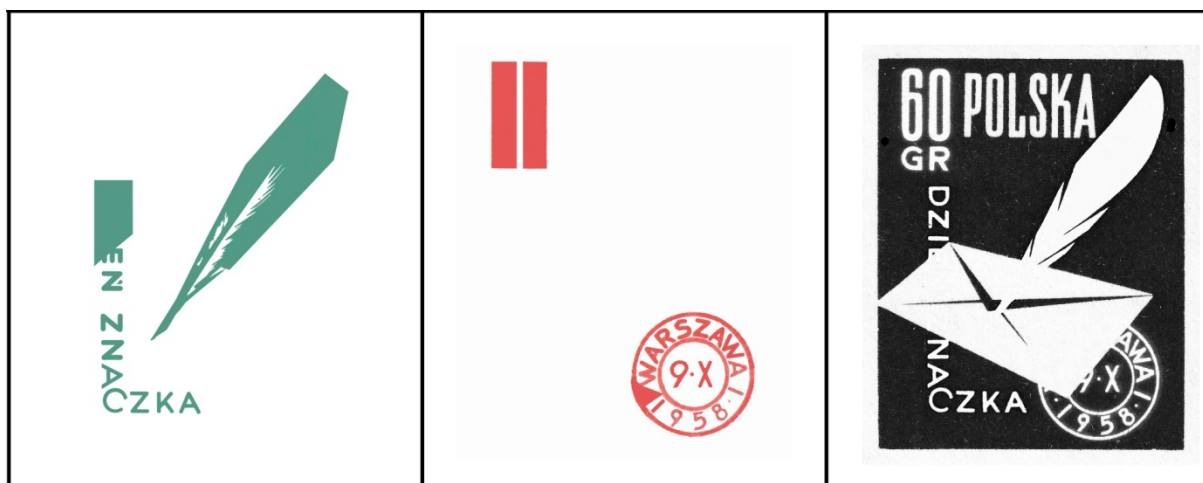

il. 2: a) spasowanie krzyżyka markacyjnego, b) napis drukarza

Zatem, przejdę do skróconego opisu przygotowania i ich druku, przy czym należy pamiętać, że był to rok 1958 – inne możliwości techniczne, technologiczne i materiałowe, jakimi dysponowano w PWPW.

Wpierw wyrysowano czarnobiałą rysunek znaczka, który następnie rozbarwiono wyrysowując ręcznie na oddzielnym arkuszu każdy kolor; bowiem każda barwa będzie zadrukowywana oddzielnie inną farbą, z innej formy (il. 3). Rysunki te, zwłaszcza barwy czerwonej wyrysowano bez odpowiedniego zabezpieczenia (szerokości kreski) na wypadek niedokładnego spasowania form.

¹ W opracowaniu artykułu korzystałem z: Sł. Magdziak, S. Jakucewicz, „Podstawy poligrafii”, WSiP, Warszawa 1999, S. Jakucewicz, S. Khadzhynowa, „Drukowanie znaczków pocztowych”, MPŁ, Łódź 2020.

il. 3 rozbarwienie czarnobiałego rysunku na poszczególne kolory farby

Natomiast czarnej niezbyt dokładnie. Te użytki powielono, a następnie wyklejono na planszy: barwy zielonej planszy 100-polowej; barwy czerwonej i czarnej na w dwóch rzędach po 10 sztuk, o czym mogą świadczyć powtarzające się usterki (il. 4).

il. 4 usterki:

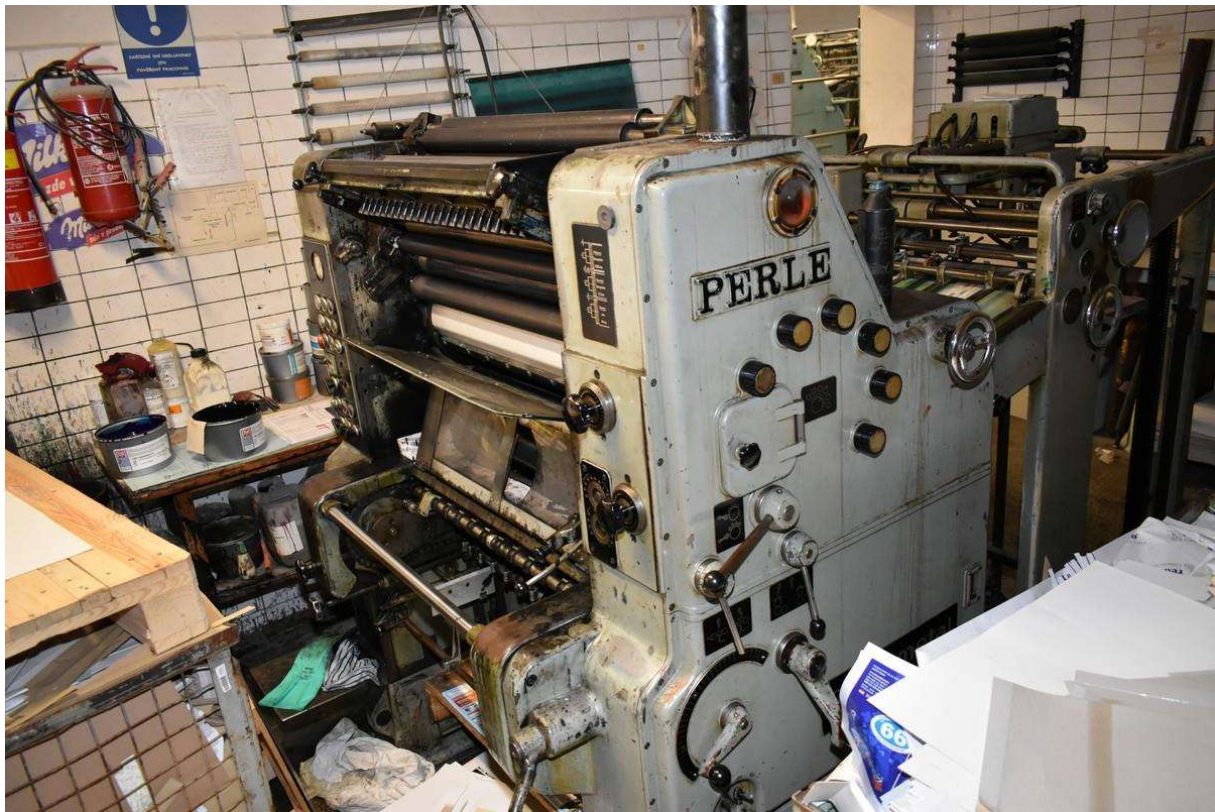
- formy czerwonej: pole 11, 31, 51, 71, 91;
- formy czarnej: pole 12, 32, 52, 72, 92.

na wybrane części zdjęcia specjalnych, nieprzeźroczystych farb.

Po odpowiednim przygotowaniu stosownych płyt offsetowych pokrytych emulsją światłoczułą naświetlono je przez otrzymany diapozytyw, wywołano i poddano hydrofilizacji (mogły być zastosowane jeszcze inne zabiegi wzmacniające). Otrzymane w ten sposób formy zakładano na jednokolorową maszynę Perle (il. 5)² „Jednokolorowa” oznacza, że posiadała tylko jeden agregat farbowy. Wynika z tego, że aby wydrukować ten znaczek zmieniano trzykrotnie formę i farbę w maszynie. To powodowało, że trzykrotnie dokonywano pasowania formy, a zadrukowywany arkusz był trzykrotnie przepuszczany przez maszynę. Zatem, podlegał trzykrotnemu nawilżaniu i wyschnięciu. Efekty tego procesu i wpływ na końcowy wynik drukowania

Analizując arkusze mogę stwierdzić, że wyklejenie wykonano nie dbając szczególnie o dokładność, zwłaszcza barwy czarnej i czerwonej. Następnie każdą planszę sfotografowano i po ich obróbce chemicznej (ewentualnie) wykonano retuszowanie polegające najczęściej na ręcznym nanoszeniu pędzelkiem

²https://www.google.com/search?sca_esv=598551819&rlz=1C1PRFI_enPL927PL927&sxsrf=ACQVn0-8lrdncsOuJkdHGG18ihT21UJw:1705318228266&q=maszyna+offsetowa+Perle&tbm, dostęp: 16.01.24.

il. 5 jednokolorowa maszyna PERLE szwajcarskiej firmy Color Metal AG.

zostały szczegółowo opisane w „Błędy w drukowaniu offsetowym a wady papieru”.³

Wymienię tylko jeden istotny w technice offsetu parametr; stabilność stosowanego papieru powoduje, że rozmiary papieru po każdorazowym nawilżeniu zmieniają się w granicach 0,2-0,5%., ... a forma nie.

Więcej danych dotyczących tego znaczka znajdziecie Państwo w przygotowywanym do wydania tomie Ilc „Podręcznika...”.

P.S.

„wyciąg barwy” a „rozbarwienie”, to nie to samo.

³ S. Jakuciewicz, GW Adamantan s.c., Warszawa 2011.